

BROEDVOGELS VAN HET EILAND

'DE DODE HOND' IN 1992.

Leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken hebben in 1992 het eiland De Dode Hond in het Eemmeer (tussen de Stichtse Brug en de monding van de Eem) geïnventariseerd op broedvogels. De spectaculaire uitkomsten van dit onderzoek zijn te vinden in uitgave nr. 80 van de VWG, die zojuist verschenen is. Hier volgt een korte samenvatting van dat rapport.

Het eiland De Dode Hond is in de jaren 1963-1965 aangelegd om te dienen als natuurreservaat en als recreatiegebied. Het is gelegen in het staatsnatuurmonument Eemmeer en is eigendom van Staatsbosbeheer. De naam van het eiland ontstond bij een bezoek van de Directie Zuiderzeewerken aan het gebied. Er werd een hond aangetroffen, die in de bagger was weggezakt en daar de dood had gevonden.

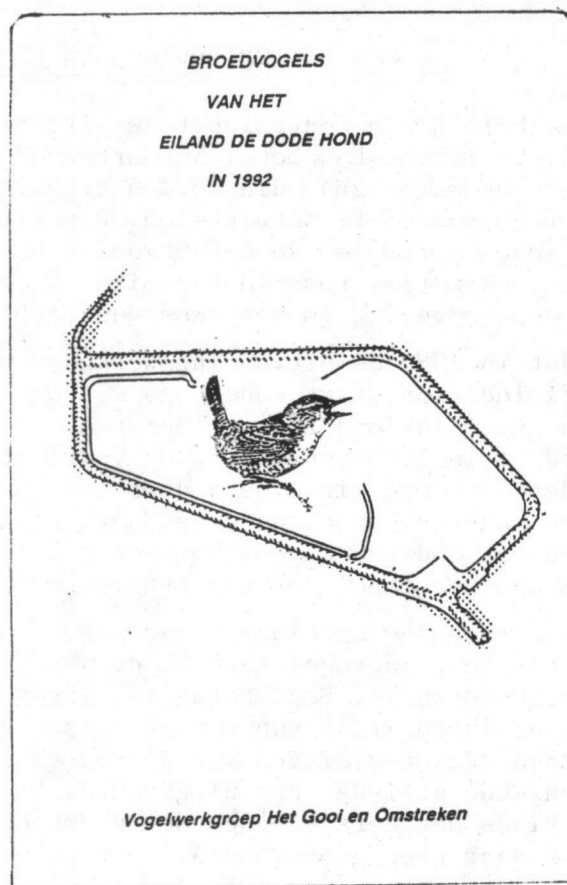
Het eiland is 28 hectare groot en bestaat voor een deel uit grasbegroeiing en voor de rest voornamelijk uit een vrijwel ondoordringbaar wilgenstruweel, dat zijn gelijkenis in Nederland vrijwel niet kent. De beheersvorm die Staatsbosbeheer toepast is vooral: niets doen.

De broedvogelinventarisatie vond plaats op verzoek van Staatsbosbeheer. Tussen begin maart en begin juli werden vijftien bezoeken aan het eiland gebracht. In totaal werden 39 verschillende broedvogelsoorten vastgesteld (zie figuur 1). Voor een eiland met een dergelijk klein oppervlak is dat een behoorlijk aantal. Tezamen werden maar liefst 786 territoria vastgesteld, die een dichtheid van 260 paren/10 hectare opleverden. Dit is een zeer hoge dichtheid. Koplopers waren de Winterkoning met 136, Tuinfluiter met 108, Fitis met 98, Wilde eend met 94 en Kleine karekiet met 55 territoria. Verder broedden er vier soorten roofvogels: Buizerd, Havik, Sperwer en Bruine kiekendief. Volgens de onderzoekers heeft vooral de ongereptheid van het gebied tot deze rijkdommen geleid.

Het eiland werd eerder in 1977 (Mörzner Bruyns) en in 1980 (Bouw) geïnventariseerd, maar dat betrof zeer summiere onderzoeken. Snor, Rietzanger en Torenvalk werden toen ook vastgesteld, maar zijn inmiddels als broedvogel verdwenen. Ook de Fazant broedt niet meer op De Dode Hond, waarschijnlijk omdat het gebied te vochtig is voor deze soort.

Dit is juist gunstig voor een nieuwe broedvogel in dit deel van ons werkgebied: de Nachtegaal. Eén paar werd vastgesteld, twee andere zingende Nachtegalen werden gehoord. Deze voldeden niet aan de criteria en werden dus niet als broedvogel genoteerd. De onderzoekers houden wel rekening met een uitbreiding van de Nachtegaal, door de aanwezigheid van vochtige bossen met ondergroei op het eiland.

De Ransuil is nog altijd een mogelijke broedvogel. Verder hadden de inventariseurs enkele malen het vermoeden dat de Buidelmees aanwezig was en werd eenmaal een riepemde Wielewaal gehoord.

Figuur 4. Aantal territoria per soort op het eiland De Dode Hond in 1992, de status in Nederland en dichtheid per 10 hectare.

Soort	Aantal territoria	Status	Dichtheid 10 ha
1. Fuut	10	VT	9,3
2. Wilde eend	27	ZT	9,6
3. Wintertaling	1	VS	0,4
4. Krakeend	7	VS	2,5
5. Buizerd	1	VT	0,4
6. Sperwer	1	VT	0,4
7. Havik	1	VS	0,4
8. Bruine kiekendief	1	S	0,4
9. Waterhoen	3	T	1,1
10. Meerkoet	19	T	6,8
11. Houtduif	23	UT	8,2
12. Zomertortel	2	T	0,7
13. Holenduif	1	T	0,4
14. Koekoek	3	VT	1,1
15. Grote bonte specht	3	T	1,1
16. Winterkoning	136	ZT	48,5
17. Heggemus	3	ZT	1,1
18. Zanglijster	20	ZT	7,2
19. Merel	54	UT	19,3
20. Nachtegaal	1	VS	0,4
21. Roodborst	17	ZT	6,1
22. Kleine karekiet	55	ZT	19,6
23. Bosrietzanger	17	T	6,1
24. Spotvogel	16	T	5,7
25. Zwartkop	52	ZT	18,6
26. Tuinfluitier	108	ZT	38,6
27. Grasmus	1	T	0,4
28. Fitis	98	ZT	35,0
29. Tjiftjaf	28	ZT	10,0
30. Grauwe vliegenvanger	1	T	0,4
31. Koolmees	13	ZT	4,6
32. Pimpelmees	6	ZT	2,1
33. Matkop	8	T	2,9
34. Boomkruiper	2	T	0,7
35. Rietgors	24	T	8,6
36. Groenling	12	T	4,3
37. Kneu	4	T	1,4
38. Vink	44	ZT	15,7
39. Zwarte kraai	3	T	1,1

Legenda: UT - uiterst talrijk > 500.000 broedparen in Nederland
 ZT - zeer talrijk 100.001 - 500.000
 T - talrijk 25.000 - 100.000
 VT - vrij talrijk 5.001 - 25.000
 VS - vrij schaars 1.001 - 5.000
 S - schaars 251 - 500

Wie het gehele rapport over De Dode Hond wil inzien kan dit aanvragen bij Dick Jonkers (telefoon 02152-60456).

LITERATUUR

- * Bouw, W. 1980. Broedvogelinventarisatierapport 1980. Object De Eemmeren Staatsbosbeheer. Afdeling Bijzondere Taken, Lelystad.
- * Jonkers, D.A. 1993. Broedvogels van het eiland De Dode Hond. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, uitgave 80. Subgroep Avifauna.
- * Mörzer Bruyns, A.J. 1977. Broedvogelinventarisatie van het eiland De Dode Hond. Object De Eemmeren. Staatsbosbeheer Afdeling Bijzondere Taken Lelystad.